

Met iedereen de transities in

Richtinggevende keuzes voor een klimaatneutraal en klimaatbestendig Nederland
WKR-advies ten behoeve van het Klimaatplan 2025-2035

Waarom is klimaatbeleid nodig?

Het tegengaan van en aanpassen aan klimaatverandering

- ▶ Niet op koers voor 1,5 - 2 graden opwarming
- ▶ Klimaatverandering is al merkbaar
- ▶ Aanpassen aan klimaatverandering gaat niet snel genoeg
- ▶ Klimaat is slechts één van de planetaire grenzen

Het veiligstellen van een leefbare aarde voor iedereen

Wat moet er gebeuren om klimaatverandering te beperken en een leefbare aarde veilig te stellen?

▶ **Versnelling realiseren naar klimaatneutraliteit in 2050 door te richten op 90 - 95% netto emissiereductie in 2040 ten opzichte van 1990**

Waarbij snel ervaring op wordt gedaan met CO₂-verwijdering uit de atmosfeer

▶ **Perspectief creëren voor Nederland door vanuit een gedragen toekomstvisie te sturen op transities**

Waarbij mitigatie- en adaptatiebeleid op elkaar wordt afgestemd

▶ **Afwenteling voorkomen door klimaatbeleid te voeren in samenhang met andere maatschappelijke opgaven**

Waarbij naast doelmatigheid en effectiviteit rechtvaardigheid wordt meegenomen

Hoe realiseren we versnelling, creëren we perspectief en voorkomen we afwenteling?

De Wetenschappelijke Klimaatraad pleit voor een systeemaanpak door te sturen op bevorderende randvoorwaarden en behandelt er drie:

Sturing voor de lange termijn

Duurzame keuzes en gedrag

Brede mix van beleidsinstrumenten

Voedseltransitie

Transitie naar een circulaire economie

Energietransitie

De Wetenschappelijke Klimaatraad pleit voor het sturen op transities en behandelt er drie:

Systeem-aanpak

Sturing

Duurzame keuzes en gedrag

Beleidsinstrumenten

Algemeen

- ▶ Richt beleid op 90-95% netto emissiereductie in 2040 ten opzichte van 1990
- ▶ Ontwikkel samen met de maatschappij een visie voor benodigde transities
- ▶ Voer de coördinatie over verschillende transities met een flexibele en adaptieve aanpak
- ▶ Maak gebruik van participatie door een brede groep burgers
- ▶ Neem een brede rechtvaardigheidsopvatting als uitgangspunt in het klimaatbeleid

- ▶ Richt beleid meer op duurzame keuzes en gedrag

- ▶ Bouw investeringen en subsidies af die niet in lijn zijn met klimaatneutraliteit en klimaatbestendigheid
- ▶ Voorkom dat CO₂-verwijdering ten koste gaat van emissiereductie, en doe er vóór 2035 ervaring mee op
- ▶ Versterk beleid met meer inzet op normeren en beprijken en streef naar een uniforme beprizing van broeikasgassen

Voedsel

- ▶ Stel doelen voor landbouwemissies in 2040 en 2050

- ▶ Stuur de vraag van voedsel naar een hoger aandeel plantaardig in voeding en minder verspilling

- ▶ Voer een normering in van broeikasgasemissies van de landbouw in samenhang met normen voor stikstof en water

Circulariteit

- ▶ Formuleer doelen voor 2040 en 2050 voor ketenemissies door materiaalgebruik

- ▶ Verwijder barrières voor de aanschaf en reparatie van duurzame producten en bereid spoedige implementatie van EU-wetgeving voor

- ▶ Stel beleid op voor de intensivering van hergebruik van koolstof

Energie

- ▶ Stel het afbouwpad van het ETS1 definitief vast; veil bij aanvullend nationaal beleid minder emissierechten
- ▶ Maak concrete transitieplannen voorwaardelijk bij grote uitstoters

- ▶ Versterk de ondersteuning van (energie) collectieven en VvE's

- ▶ Versterk de handhaving van bestaande energienormeringen
- ▶ Voer energienormering in voor bestaande woningen en borg daarbij rechtvaardigheid